

Bản tiêu chuẩn số 002/VN/20.09.2009 của VKA

CHÓ H'MÔNG CỘC ĐUÔI

Nguồn gốc: Việt Nam

Người soạn: Nhóm nghiên cứu thuộc Trung tâm Nhiệt đới Việt Nga

Ngày thông qua bản tiêu chuẩn gốc có hiệu lực: 20.09.2009

Công dụng: Chó săn, chó canh gác và giữ nhà.

Phân nhóm theo F.C.I.:

Nhóm 5   Nhóm chó Spitz và chó cổ xưa.
Phân nhóm 7   Chó săn có hình dạng cổ xưa
                                    Có thể dùng làm chó nghiệp vụ.

Tóm tắt sơ lược về giống chó:

Chó H'Mông cộc đuôi là một giống chó bản địa cổ xưa của người dân tộc H'Mông ở vùng miền núi phía Bắc Việt Nam. Từ xưa giống chó này đã được sử dụng làm chó săn, chó canh gác và hiện tại vẫn tiếp tục đảm nhiệm khá tốt các vai trò này. Chó H'Mông cộc đuôi có khả năng thích nghi với các điều kiện sinh thái khác nhau một cách rất mềm dẻo.

NGOẠI HÌNH CHUNG:

Chó H'Mông cộc đuôi có tầm vóc trung bình, toàn thân cơ bắp và đậm chắc, hơi dài, có khung xương rộng, đầu to và ánh mắt biểu cảm. Tổng thể một con chó H'Mông cộc đuôi có thể hình hơi góc cạnh, thiếu các nét thanh tú và mềm mại nhưng luôn bộc lộ các đặc điểm về thể lực rất tốt, cũng như khả năng chịu đựng các điều kiện thời tiết khắc nghiệt. Sự khác biệt về hình thể giữa hai giới là không lớn. Chó cái có thể hình không thua kém nhiều so với chó đực, ngoại trừ kích thước hơi nhỏ hơn và các đường nét của đầu mềm mại hơn.

Mặc dù có cấu tạo vững chắc với các đường nét thô cứng, nhưng ở chó H'Mông cộc đuôi, sự phát triển quá mức của bộ xương không phải là một đặc trưng.

CÁC TỶ LỆ QUAN TRỌNG:

- Chiều dài đầu lớn hơn hoặc bằng 40% chiều cao thân trước.
- Chiều dài mõm bằng khoảng 40% chiều dài đầu.
- Chiều rộng đầu lớn hơn hoặc bằng 50% chiều dài đầu.
- Vòng cổ chân trước từ 8,5 cm đến 11 cm
- Tỷ lệ Vòng cổ chân trước / Chiều cao thân trước (chỉ số phát triển của xương) = 17% đến 20% với chó cái và 18% đến 21% với chó đực.

TÍNH CÁCH VÀ HÀNH VI ỨNG XỬ:

Chó H'Mông cộc đuôi có điểm nổi bật trong tính cách về mức độ hoạt động thần kinh, tính nhiệt tình và khả năng làm việc rất cao. Chúng có hệ thần kinh cân bằng và linh động, với các phản xạ kim hãm và kích động xảy ra mạnh. Giống chó này luôn chủ động và mạnh dạn trong các hành vi ứng xử, nhưng thận trọng với người lạ. Chó có bản năng bẩm sinh về việc bảo vệ lãnh thổ, bản năng này xuất hiện rất sớm, từ khi chó khoảng 2 đến 3 tháng tuổi.

Tính cách của chó H'Mông cộc đuôi được hình thành từ rất sớm. Các thói quen được hình thành và củng cố bền vững ngay từ lúc còn nhỏ. Giống chó này có một trí nhớ tốt, do đó, có khả năng tiếp thu các bài huấn luyện dễ

HIỆP HỘI NHỮNG NGƯỜI NUÔI CHÓ GIỐNG VIỆT NAM - VKA

---

dàng và rất nhanh ngay từ khi còn nhỏ. Chó con rất hoạt bát và thích tìm hiểu, bắt chước chó lớn. Khi trưởng thành, chúng trở nên từ tốn hơn.

PHẦN ĐẦU: Đầu to lớn, rộng. Khi nhìn từ trên xuống có hình

thang. VÙNG SO:

Sọ: hộp sọ lớn. Vùng trán phẳng và rộng. Khi chó tỏ ra cảnh giác, giữa hai tai và trên phía trước trán xuất hiện các vết nhăn nhỏ.

Điểm chuyển tiếp giữa trán và mõm: không đột ngột, nhưng khá rõ nét.

VÙNG MẮT:

Mõm: Hơi ngắn và rộng ngay từ phần dưới mắt, thu hẹp dần dần về phía chóp mũi. Chóp mõm có hình hơi tù. Lưỡi to, thường có các vết màu đen hoặc tím, đôi khi toàn bộ lưỡi có màu đen hoặc tím. Chó không tiết nước bọt quá nhiều trong mọi điều kiện thời tiết.

Mũi: Chòm mũi có kích thước trung bình và có màu đen. Chòm mũi màu nâu được chấp nhận với những cá thể chỉ có sắc tố vàng.

Môi: Môi dày, khép chặt và không trễ xuống.

Hàm/ Răng: Hàm chắc, khoẻ và mạnh mẽ, cắn lộ rõ. Răng phát triển chắc khoẻ, có kích thước trung bình. Các răng mọc sát nhau. Chó có bộ răng đầy đủ và có miếng cắn dạng cắt kéo khít.

Mắt: Mắt không to, không lồi và khá sâu. Có hình ô van hơi xéch Mắt có màu tương đồng với màu chính của lông. Lông mày khô, ép sát, mí mắt và viền mắt có màu sẫm. Với chó chỉ có sắc tố vàng, mí mắt và viền mắt có thể có màu nâu. Chó có cái nhìn biểu cảm, sáng sủa và đĩnh mãnh.

Tai: Tai dựng đứng, không to quá, có dạng gần với hình tam giác đều. Tai tương đối rộng và hơi hạ thấp, hướng về phía trước.

Cổ: Cổ có độ dài trung bình, khoẻ, linh hoạt. Khi chuyển động luôn giữ ở trạng thái thấp. Ở những cá thể to béo hoặc già có thể có nếp da không lớn phía dưới hầu.

THÂN MÌNH

Chòm vai: Cơ bắp. Ở chó đực, chòm vai nhô cao hơn so với chó cái.

Lưng: Lưng chắc khoẻ, rộng và mềm dẻo. Lưng có một vết lõm rõ nét dọc sống lưng.

Ngực: Nhìn từ phía trước, lồng ngực có độ rộng vừa phải, phần sau vai rộng và tương đối tròn. Ngực không quá sâu, thường nằm trên khuỷu chân trước khoảng 1-2 cm. Xương sườn giả ở cuối lồng ngực khá phát triển.

Eo: Hơi lồi, rất cơ bắp, rộng.

Hông: Hồng rộng, có độ dài trung bình và có hệ cơ rất phát triển. Phần xương sống giữa đuôi và eo không dài, hơi dốc

Bụng: Gọn gàng, thon thả.

ĐUÔI: Chó có đuôi cộc bẩm sinh. Đuôi có độ dài từ 3 tới 15cm. Đuôi luôn vênh cao, nhưng không dựng đứng.

CHÂN

CHÂN TRƯỚC:

HIỆP HỘI NHỮNG NGƯỜI NUÔI CHÓ GIỐNG VIỆT NAM - VKA

Chân trước: Chó có chân trước cơ bắp, gân guốc và không mập. Khi nhìn từ phía trước, hai chân trước thẳng và song song với nhau. Cẳng chân trước không dài, rộng. Xương quay hơi nghiêng. Các khớp xương của chân trước phát triển bình thường. Chiều cao chân trước lớn hơn một chút so với $\frac{1}{2}$ chiều cao thân trước.

Góc xương cánh tay (góc tạo bởi xương cánh tay và đường thẳng nằm ngang qua khớp bả vai cánh tay) khoảng 80 độ

Vai: Xương bả vai có chiều dài vừa phải, rất linh động và có hệ cơ phát triển. Góc xương bả vai (góc tạo bởi xương bả vai và đường thẳng nằm ngang qua khớp bả vai) khoảng 70 độ.

Cổ chân: Cổ chân trước thẳng, khớp cổ chân chắc khỏe.

Bàn chân: không quá lớn, mạnh khỏe, hơi tròn. Các ngón chân xếp chặt. Đệm bàn chân rắn chắc, đàn hồi, có màu đen. Phần đệm của những ngón trụ giữa có thể phát triển ra phía sau, tạo thành hình móng ngựa.

Móng chân: Chắc, khỏe, có màu đen. **Với chó chỉ có sắc tố vàng, móng chân có thể có màu hung nâu.**

CHÂN SAU:

Chân sau: Hai chân sau thẳng và song song với nhau khi nhìn từ phía sau. Xương chậu nghiêng một góc 40-45 độ so với đường chân trời. Các góc gập của khuỷu chân khá thẳng. Khi chó đứng ở thể tới hạn (bàn chân nằm thẳng dưới khớp háng), góc tạo bởi xương đùi và xương cẳng chân gần như bằng góc tạo bởi xương cẳng chân và xương bàn chân. Khi chó chuyển động, các khớp co duỗi tự do, tạo sự mềm mại uyển chuyển cho bước đi và chạy.

Tổng chiều dài của chân sau (gồm xương đùi, xương cẳng chân và xương bàn) phải hơn hoặc dài bằng 80% so với chiều dài chân trước (bao gồm chiều dài xương bả vai, xương cẳng tay và xương bàn).

Bắp đùi: có hệ cơ rất phát triển và chắc khỏe.

Cẳng chân trên: có hệ cơ chắc chắn và rất phát triển.

Khớp gối và khớp cổ chân: Chắc khỏe, có gân phát triển và lộ rõ.

Cổ chân sau: Thẳng. Nếu có móng treo (huyền đề), cần phải cắt bỏ ngay từ khi chó còn nhỏ.

Bàn chân: không quá lớn, mạnh khỏe, hơi tròn. Các ngón chân xếp chặt. Đệm bàn chân cứng chắc, đàn hồi, có màu đen. Phần đệm của những ngón trụ giữa có thể phát triển ra phía sau, tạo thành hình móng ngựa.

Móng chân: Chắc, khỏe, có màu đen. **Với chó chỉ có sắc tố vàng, móng chân có thể có màu hung nâu.**

CHUYỂN ĐỘNG

Đặc điểm nổi bật trong chuyển động của chó H'Mông cộc đuôi là sự khéo léo, sự phối hợp tuyệt vời giữa các động tác, luôn tính toán ở mỗi cử động, giúp cho chúng có khả năng leo dốc rất nhanh và dễ dàng vượt qua tất cả các chướng ngại vật. Những ưu điểm này bộc lộ khá rõ ở chó nhỏ ngay từ độ tuổi 1 – 2 tháng.

Ở trạng thái bình thường, mọi chuyển động của chó H'Mông cộc đuôi diễn ra từ tốn, tiết kiệm năng lượng. Khi chạy nước kiệu, chân trước và chân sau gần như hướng về một đường thẳng ở giữa. Rất phổ biến kiểu chạy nước kiệu ngắn (chân trước bên này và chân sau của bên kia cùng chuyển động ra phía trước hoặc phía sau), khi chó tăng tốc rất dễ chuyển thành kiểu chạy nước đại.

Khi chạy nước đại, mọi chuyển động của con chó trở nên sung mãn và mạnh mẽ. Chó H'Mông cộc đuôi có thể thay đổi hướng chuyển động dễ dàng và khéo léo, cũng như chuyển động với tốc độ cao trên những địa bàn có địa hình chia cắt phức tạp.

DALÔNG

Da: Da căng, chắc chắn, tương đối dày, không có nếp nhăn hoặc nếp rù, trừ vết nhăn trên trán xuất hiện khi chó ở trạng thái cảnh giác, cho phép nếp nhăn nhỏ ở cổ họng.

Lông: Lông dày, thẳng và cứng, không mượt. Chó có kiểu lông hai lớp: lớp ngoài thô cứng và lớp lông đệm bên trong mềm và mịn. Độ dài sợi lông vùng gáy lớn nhất là 4,5cm, trên toàn thân lớn nhất là 2,5cm. Lông trên đầu, tai và ở 4 chân ngắn hơn mức trung bình trên phần thân mình.

Màu lông: Chó có bộ lông một màu với các màu như sau:

- Màu lông đen, vện hoặc hung nâu không lẫn đốm màu khác. Đây là các màu điển hình và được ưa chuộng.

HIỆP HỘI NHỮNG NGƯỜI NUÔI CHÓ GIỐNG VIỆT NAM - VKA

- Các màu hung đỏ và màu vàng cát với các sắc độ khác nhau, màu sô cô la đi đôi với mũi nâu cũng được chấp thuận nhưng không được đánh giá cao.
- Một đốm trắng nhỏ trên ngực và trên các ngón chân cũng được chấp thuận nhưng không được ưa chuộng.

KÍCH THƯỚC

Chiều cao tính đến chóp vai: từ 48 đến 54 cm.

Chiều cao tính từ hông xuống: gần bằng chiều cao tính từ vai.

Cân nặng: từ 16 kg (với chó cái) và 18kg (với chó đực) cho tới 26 kg.

LỖI: Bất cứ các điểm khác biệt so với những đặc điểm nêu trên đều được coi là lỗi và mức độ nặng nhẹ được đánh giá theo từng lỗi của các bộ phận và mức độ ảnh hưởng của lỗi đó đến tổng thể con chó, cũng như các ảnh hưởng tới sức khỏe và chức năng của con chó.

CÁC LỖI NGHIÊM TRỌNG CẦN PHẢI LOẠI BỎ:

- Chó có tính cách quá nhút nhát hoặc hung dữ. Có hành vi không bình thường.
- Chó có các chuyển động không ổn định; các khớp to bất thường hoặc xương chân cong.
- Chó có chòm mũi màu hồng, các móng chân, mi mắt và viền mắt có màu nhạt.
- Các khớp xương phát triển quá mức, phình to hoặc cong queo
- Hai mắt có hai màu khác nhau.
- Mắc bệnh di truyền thiếu một số răng nhất định.
- Có cấu tạo và màu sắc bộ lông không đúng theo tiêu chuẩn;
- Có cấu tạo và tỷ lệ đầu không đặc trưng;
- Có tai to;
- Có đuôi dài.
- Có các màu lông khác với màu quy định

Ghi chú với giống chó: Chó đực cần phải có 2 tinh hoàn phát triển bình thường và nằm trong bìu. Trong quá trình nhân giống chó H'Mông cộc đuôi, cần chú trọng đến các ưu điểm nổi bật của giống chó này là: có cách hành xử tốt, trí thông minh rất phát triển và thể trạng sức khỏe tuyệt vời